

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1519, Latvija ♦ tālr. 67013101 ♦ fakss 67280882 ♦ e-pasts: pasts@em.gov.lv**L Ē M U M S**

R ī g ā

29.04.2009.

Nr. 1-6.10-33

**AS „GE Money Bank”
13.janvāra ielā 3
Rīgā, LV-1050
Reģ.nr.40003090171****Patērētāju tiesību
aizsardzības centram****(..)****Par AS „GE Money Bank”
iesniegumu „Par Patērētāju
tiesību aizsardzības centra
2008.gada 19.novembra lēmuma
Nr. 59-lg apstrīdēšanu”**

Izvērtējot AS „GE Money Bank” (turpmāk - Sabiedrība) 2008.gada 19.decembra iesniegumu, kas tika saņemts Ekonomikas ministrijā 2008.gada 30.decembrī, par 2008.gada 19.novembra Patērētāju tiesību aizsardzības centra (turpmāk – PTAC) lēmuma Nr.59-lg (turpmāk – Lēmums) apstrīdēšanu, **konstatēti** šādi apstākļi:

PTAC 2008.gada 14.augustā saņemts (..) (turpmāk -Patērētājs) (..)gada (..) iesniegums par starp AS „GE Money” un Patērētāju (..)gada (..) noslēgto Aizdevuma līgumu Nr.(..) (turpmāk - Līgums 1) un (..)gada (..) noslēgto Komerķīlas līgumu Nr.(..) (turpmāk - Līgums 2). Iesniegumā izteikts lūgums izvērtēt Līguma 1 un Līguma 2 nosacījumus.

PTAC 2008.gada 27.augusta vēstulē Nr.8-31/7042 un atkārtoti 2008.gada 12.septembra vēstulē Nr.8-31/7481 pieprasīja Sabiedrībai iesniegt PTAC rakstveida informāciju par to, vai Sabiedrības un Patērētāja starpā noslēgtā Līguma 1 noteikumi tika apspriesti. Vienlaicīgi PTAC aicināja Sabiedrību iesniegt pierādījumus par Līguma 1 noteikumu apspriešanu.

PTAC 2008.gada 16.septembrī saņemts AS „GE Money” 2008.gada 15.septembra paskaidrojums Nr.DI-1/2469, kurā norādīts, ka līdzšinējā darba praksē AS „GE Money” ir balstījusies uz individuālu kontaktu ar klientu, un AS „GE Money” nevar iesniegt nekāda veida pierādījumus, kas liecinātu par atsevišķu aizdevuma līguma punktu noteikumu apspriešanu ar uzņēmuma klientiem, arī par (..)gada (..) starp AS

„GE Money” un Patērētāju noslēgtā Līguma 1 punktu apspriešanu. Parakstot katru līgumu, klientam ir tikušas sniegtas konsultācijas klientu interesējošā jautājumā, kā arī dota iespēja iepazīties ar parakstāmā līguma nosacījumiem un izteikt savu viedokli par atsevišķu līguma nosacījumu maiņu.

AS „GE Money” minēja, ka Patērētāja apgalvojums, ka viņam nav bijusi iespēja ietekmēt attiecīgā līguma saturu, nav patiess, jo par šāda apgalvojuma pamatojumu var kalpot tikai un vienīgi Patērētāja sagatavotas vēlamo punktu grozījumu redakcijas vai to vēlamo nosacījumu apraksts. Šādi dokumenti ne Līguma 1 parakstīšanas brīdī, ne arī šobrīd AS „GE Money” nav iesniegti.

Attiecībā uz Līguma 1 6.3. un 6.5.apakšpunktiem AS „GE Money” paskaidrojumā norādīts, ka līgumsoda apmērs ir samērīgs un taisnīgs. Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta otrās daļas noteikumiem līgumā piemērotais līgumsods var pildīt ne tikai zaudējumu atlīdzināšanas funkciju, bet arī sodīšanas funkciju. AS „GE Money” ieskatā tas nozīmē, ka tā piemērošanu ne vienmēr var pamatot ar ekonomisku aprēķinu.

AS „GE Money” minēja, ka Līguma 1 6.3.apakšpunktā paredzētais līgumsods par katru saskaņā ar maksājuma grafika noteikumiem iekavēto maksājumu tiek aprēķināts par saistību neizpildīšanu kā tādu, neatkarīgi no faktiskā aizņēmēja pieļautā maksājuma termina kavējuma. Turklāt saskaņā ar AS „GE Money” apstiprināto praksi šāds līgumsods netiek aprēķināts uzreiz pēc pirmās maksājuma kavējuma dienas, bet tikai pēc tam, kad kavējums sasniedzis vismaz 6 kalendārās dienas.

Pieņemot, ka saskaņā ar Līguma 1 noteikumiem aizņēmējam būtu pielīgts pienākums maksāt Latvijas Republikas finanšu tirgū piemērotās soda sankcijas, kas vidēji ir 0,5% (piecas desmitdaļas procenta) no iekavētās maksājuma summas par katru pieļauto maksājuma kavējuma dienu, līgumsodu 10% apmērā aizņēmējam būtu jāsamaksā, ja pieļautais maksājuma kavējuma termiņš būtu tikai 20 kalendārās dienas.

AS „GE Money” skaidroja, ka atbilstoši Līguma 1 6.5.apakšpunkta noteikumiem līgumsods LVL 100.00 apmērā tiek aprēķināts, ja:

- AS „GE Money” ir paziņojusi par aizdevuma līguma pārtraukšanu sakarā ar aizdevuma līgumā noteikto saistību neizpildi un aizņēmējs nav AS „GE Money” brīdinājumā noteiktajā termiņā atmaksājis visu aizdevuma summu, procentus par tā faktisko izmantošanas laiku un līgumsodu, ja tāds ir aprēķināts;

- aizņēmējs nav ievērojis AS „GE Money” prasījumu nodrošināšanai ieķīlātās automašīnas lietošanas kārtību;

- aizņēmējs nav paziņojis AS „GE Money” par savas dzīves vietas vai vārda, vai uzvārda maiņu.

Līguma pirmstermiņa izbeigšanas gadījumā, iestājoties aizņēmēja saistībām nekavējoties atmaksāt visu parāda summu, līgumsods Ls 100,00 apmērā tiek aprēķināts par parādnieka nokavējuma faktu kā tādu, t.i., tas tiek aprēķināts tikai vienu reizi un neatkarīgi no faktiskā aizņēmēja pieļautā maksājuma kavējuma ilguma. Pieņemot, ka aizņēmējs uz līguma darbības pārtraukšanas brīdi ir dzēsis pusi no aizdevuma pamatsummas, un aizņēmējam ir pielīgts maksāt Latvijas Republikas finanšu tirgū piemērotās sankcijas, kas vidēji ir 0,5% no iekavētās maksājuma summas par katru pieļauto maksājuma kavējuma dienu, līgumsodu Ls 100,00 apmērā aizņēmējam būtu jāsamaksā, ja pieļautais maksājuma kavējuma termiņš būtu tikai 8 kalendārās dienas.

Attiecībā uz Līguma 1 6.8.apakšpunktu AS „GE Money” paskaidrojumā norādīts, ka AS „GE Money” jau divus gadus ir atteikusies gan no Līguma 1

6.8.apakšpunktā paredzētās Baltijas Komercedarījumu šķīrējtiesas, gan no jebkuras citas šķīrējtiesas pakalpojumu izmantošanas strīdu risināšanai ar saviem klientiem.

Paskaidrojumam pievienotas divas aizdevuma līgumu un komercķīlas līgumu kopijas, un līgumi satur identiskus noteikumus kā Līgumā 1 iekļautie.

2008.gada 19.novembrī PTAC pieņēma Lēmumu, ar kuru pieprasīja AS „GE Money”: 1) pārtraukt pildīt ar Patērētāju noslēgtajā Līgumā 1 6.3.apakšpunktu; 2) pārtraukt pildīt ar citiem patērētājiem noslēgtajos līgumos tāda paša satura līguma noteikumus kā Līguma 1 6.3.apakšpunktu, ja patērētājs šāda satura līguma noteikumam nav izteicis īpašu piekrišanu; 3) mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas grozīt patērētājiem piedāvātā aizdevuma līguma projekta 6.3.apakšpunktu; 4) mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas sniegt informāciju PTAC par administratīvā akta izpildi atbilstoši PTAL 25.panta desmitās daļas noteikumiem (t.sk., iesniedzot pārstrādāto līguma projektu).

2008.gada 30.decembrī Ekonomikas ministrijā tika saņemts Sabiedrības iesniegums, ar kuru lūgts atcelt PTAC Lēmumu. Iesniegumā skaidrots, ka Lēmuma tiesiskais pienākums ir uzlikts AS „GE Money”, nevis Sabiedrībai, līdz ar to Sabiedrību nevar uzskatīt par Lēmuma adresātu. Lēmums nesatur faktu konstatējumu un šajā daļā jānorāda pierādījumi, uz kuriem pamatoti secinājumi, taču izdotajā administratīvajā aktā ir konstatēti fakti par līgumiem, kurus nav slēgusi Sabiedrība, kā arī ir norādītas PTAC vēstules (2008.gada 27.augusta vēstule Nr.8-31/7042 un 2008.gada 12.septembra vēstule Nr.8-31/7481), kuras nebija adresētas Sabiedrībai, kā arī 2008.gada 15.septembra vēstule Nr.DI-1/2469, kuru PTAC Sabiedrībai nav sūtījis.

2009.gada 23.janvārī un 2009.gada 5.martā Ekonomikas ministrija pieprasīja Patērētājam sniegt viedokli par Sabiedrības iesniegumā minēto. 2009.gada 2.aprīlī Ekonomikas ministrija saņēma Patērētāja atbildi, kurā viņš apstiprināja, ka Līgums 1 un Līgums 2 ir noslēgti ar AS „GE Money”, kā arī norādīja, ka automašīna (..) tika iegādāta personīgajām vajadzībām.

Ekonomikas ministrija, izvērtējot tās rīcībā esošos lietas materiālus, **secina**, ka saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 81.panta pirmo daļu „augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. Augstāka iestāde, pieņemot lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu, citastarp ievēro Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteikto formu, kādā tiek īstenota padotība pār zemāku iestādi, kā arī apstrīdētā administratīvā akta veidu”. No iepriekš minētā secināms, ka Ekonomikas ministrijai ir jāizvērtē Lēmums vēlreiz pēc būtības, turklāt atbilstoši APL 76.panta trešajai daļai administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums.

1. Ekonomikas ministrija secina, ka Lēmumā ir kļūdaini norādīts administratīvā akta adresāts. No lietas materiāliem secināms, ka Līgums 1 un Līgums 2 ir noslēgti 2008.gada 21.maijā starp Patērētāju un AS „GE Money”, nevis Sabiedrību, tāpat arī paskaidrojumu saistībā ar Patērētāja iesniegumu PTAC sniedza AS „GE Money”, nevis Sabiedrība, savukārt, Lēmuma nolēmuma daļā PTAC pamatoti uzlika tiesisko pienākumu AS „GE Money”. Tādejādi secināms, ka Lēmuma adresāts ir AS „GE Money”, reģ.nr.LV40003346547. Tādejādi PTAC neievēroja APL 67.panta otrās daļas 2.punkta prasības.

2. AS „GE Money” un Patērētāja attiecības ir apspriežamas pēc Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk – PTAL), jo saskaņā ar PTAL 1.panta 4.punktu AS „GE Money” ir uzskatāma par pakalpojumu sniedzēju, un (..) saskaņā ar PTAL 1.panta 3.punktu ir uzskatāms par patērētāju.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2006.gada 7.marta spriedumā SKA-59 norādījis, ka „atbilstoši Eiropas Kopienas Tiesas atziņām patērētājs ir atzīts par vājāku salīdzinājumā ar pārdevēju un pakalpojuma sniedzēju, ņemot vērā viņa zināšanas un ietekmi darījumu noslēgšanas procesā. Pārdevēja un pakalpojuma sniedzēja ietekme noved pie tā, ka patērētājs faktiski nespēj ietekmēt līguma noteikumu saturu un piekrist pakalpojuma sniedzēja izvirzītajiem līguma noteikumiem. Turklāt patērētāju tiesību aizsardzības sistēma balstās uz viedokli, ka nelīdzsvarotība attiecībās starp patērētāju, no vienas puses, un pārdevēju un pakalpojuma sniedzēju, no otras puses, var tikt izlīdzināta tikai ar pozitīvu rīcību no to personu puses, kas nav līguma slēdzējas (sk. Eiropas Kopienas tiesas 2000.gada 27.jūnija spriedums lietā „Oceano Grupo Editorial SA pret Rocio Murciano Quintero”, C-240/98 25. un 27.punkts)”.

Iepriekš minētais liecina par to, ka patērētājs kā vājāka līgumslēdzēja puse juridisku zināšanu trūkuma dēļ neapzinās, ka tiek nostādīts neizdevīgā stāvoklī, ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nepilda savu pienākumu un atsevišķi ar patērētāju netaisnīgus līguma noteikumus neapspriež, tajā skaitā neizskaidro iespējamās sekas, kādas var iestāties patērētājam, pildot netaisnīgus noteikumus. Patērētājs vienmēr paļaujas, ka pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja piedāvātie līguma noteikumi atbilst Latvijas Republikā spēkā esošiem likumiem un nepārkāpj PTAL noteiktās patērētāja tiesības, kā arī, ka ekonomiski stiprāka līgumslēdzēju puse savas tiesības izlieto un pienākumus pilda pēc labas ticības.

3. Patērētājam piedāvātais Līgums 1 un Līgums 2 ir atzīstami par tipveida līgumiem, kas sastādīti iepriekš, un Līguma 1 un Līguma 2 noteikumi saskaņā ar PTAL 6.panta piekto daļu vienmēr uzskatāmi par savstarpēji neapspriestiem.

Saskaņā ar patērētāju tiesību doktrīnu, ja pakalpojuma sniedzējs piedāvājis patērētājam standarta līgumu, bet pēc pārrunām līgums ticis parakstīts bez jebkādam izmaiņām, līguma noteikumi ir uzskatāmi par savstarpēji neapspriestiem un uz tiem attiecas direktīvas 93/13/EEK par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos prasības (Howells G., Wihelmsson Th., EC Consumer Law, Aldershot, Brookfield USA, Singapore, Sydney, Ashgate/Darhmouth, 1997, 93.lpp.).

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2006.gada 7.marta spriedumā SKA-59 norādījis, ka „par apspriestiem līguma noteikumiem ir atzīstams tāds līguma noteikums, par kuru līgumslēdzēji, to savstarpēji apspriežot (savstarpēji apmainoties viedokļiem), ir vienojušies”.

Ņemot vērā, ka AS „GE Money” iesniedza ar citiem patērētājiem noslēgtos aizdevuma un komercķīlas līgumus, kas satur tādus pašus līguma noteikumus kā Līguma 1 6.3., 6.5. un 6.8.apakšpunkti, līdz ar to secināms, ka AS „GE Money” patērētājiem piedāvā tipveida līgumus, kuros iekļauti netaisnīgi līguma noteikumi.

Saskaņā ar PTAL 6.panta piekto un septīto daļu, iekļaujot līgumā, ko slēdz ar patērētāju, netaisnīgus līguma noteikumus, tiem ir nepieciešama atsevišķa apspriešana un ar patērētāja parakstu vien nepietiek, lai apgalvotu, ka patērētājs šādiem līguma noteikumiem ir piekritis, jo „pat skaidri izteikts patērētāja apliecinājums, ka viņš ir iepazīstināts ar līguma standartnoteikumiem un vienojies par tiem, neizslēdz direktīvas (Direktīva 93/13/EEK par netaisnīgiem noteikumiem patērētāju līgumos) piemērošanu” (Zadraks G. Direktīvas 93/13/EEK par netaisnīgiem noteikumiem patērētāju līgumos nepieciešamā reforma. Likums un Tiesības, 2005, Nr.4, 103.lpp.). Turklāt, PTAL paredz, ka „ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs apgalvo, ka līguma noteikumi ir savstarpēji apspriesti ar patērētāju, viņa pienākums ir to pierādīt”, savukārt, „ja ir apspriesti līguma atsevišķi noteikumi vai atsevišķu noteikumu attiecīgi

aspekti, tad nevar uzskatīt, ka savstarpēji apspriesti ir arī pārējie līguma noteikumi”. Ņemot vērā iepriekš teikto, Ekonomikas ministrija norāda, ka AS „GE Money” konkrētā strīda ietvaros bija jāpierāda Līguma 1 un Līguma 2 noteikumu apspriešana ar Patērētāju, tomēr AS „GE Money” pierādījumus par līguma noteikumu apspriešanu nav iesniegusi.

4. Saskaņā ar PTAL 3.panta 2.punkta noteikumiem patērētāju tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi. Savukārt saskaņā ar PTAL 6.panta pirmo daļu ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt tāds līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem. Atbilstoši PTAL 6.panta ceturtās daļas noteikumiem, novērtējot līguma noteikumus, ņem vērā pārdotās preces vai sniegtā pakalpojuma raksturu, visus apstākļus, kādos līgums noslēgts, kā arī noslēgtā līguma un ar to saistītā līguma noteikumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu „līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi”, savukārt Civillikuma 1717.pants paredz, ka „līgumsodu var piemērot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās”. PTAL 6.panta trešās daļas 4.punkts nosaka, ka „par netaisnīgu līguma noteikumu ir uzskatāms tāds līguma noteikums, kas uzliek patērētājam, kurš nepilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu”. Civiltiesību doktrīnā pastāv viedoklis, ka „Latvijā, vadoties no labiem tikumiem, pārāk lielu līgumsodu varētu atzīt par netaisnīgu” (K.Torgāns, LR Civillikuma komentāri. Saistību tiesības, 2000.g., 225.lpp.). Tāpat arī jāņem vērā PTAL 5.pantā noteiktais līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības princips, no kura izriet, ka vērtējot līgumsoda apmēru, jāievēro arī labticīguma prasības, kā arī tas, ka līgumsoda apmērs nedrīkst nostādīt patērētāju neizdevīgā stāvoklī, t.i., līgumsods nedrīkst būt paverdzinošs vai nesamērīgi liels. Vērtējot līgumsoda proporcionalitāti, jāvadās no samērīguma kritērija, ievērojot, ka „pie samērīguma noteikšanas jāņem vērā visas kreditora intereses un parādnieka spējas” (K.Torgāns, LR Civillikuma komentāri. Saistību tiesības, 2000.g., 225.lpp.).

4.1. Līguma 1 6.3.apakšpunktā noteikts, ka „Gadījumā, ja AIZŅĒMĒJS pārkāpis maksājumu apmaksas termiņus vai tā kārtību, kas paredzēti Aizdevuma līgumā un tā Pielikumā Nr.1, AIZŅĒMĒJS maksā AIZDEVĒJAM līgumsodu 10% (desmit procenti) apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu”.

Ekonomikas ministrija, izvērtējot 6.3.apakšpunktā paredzētā līgumsoda apmēru (10% no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu), secina, ka saskaņā ar Līguma 1 Pielikumu Nr.1 Patērētāja ikmēneša maksājums sastāda Ls 87,66, savukārt līgumsods 10% apmērā no šīs summas ir Ls 8,77, kas nav uzskatāms par neproporcionāli lielu salīdzinājumā ar ikmēneša maksājumu, kā arī šis nav ģeometriskā progresijā pieaugošs līgumsods, jo tiek aprēķināts no ikmēneša maksājuma, nevis no visas neatmaksātās summas. Ekonomikas ministrija arī ņem vērā AS „GE Money” paskaidrojumā minēto, ka Līguma 1 6.3.apakšpunkta līgumsods saskaņā ar AS „GE Money” apstiprināto praksi netiek aprēķināts uzreiz pēc pirmās maksājuma kavējuma dienas, bet kad kavējums sasniedzis vismaz 6 kalendārās dienas. Iepriekš minēto apstiprina arī 2009.gada 29.janvāra AS „GE Money” paskaidrojumā minētais, ka Patērētājam Līguma 1 6.3.apakšpunkta redakcija paredz līgumsoda pieprasīšanu no 7.dienas.

Ņemot vērā iepriekš minēto Ekonomikas ministrija secina, ka Līguma 1 6.3.apakšpunktā paredzētais līgumsods nav netaisnīgs līguma noteikums, jo nav pretrunā līgumsoda samērīguma principam un nav uzskatāms par neproporcionāli lielu saskaņā ar PTAL 6.panta trešās daļas 4.punktu.

4.2. Līguma 1 6.5.apakšpunktā noteikts, ka, „Ja iestājas kāds no šo Noteikumu 6.4.punktā minētajiem gadījumiem un AIZŅĒMĒJS brīdinājumā noteiktajā termiņā neapmaksā pieprasīto summu vai neizpilda šo Noteikumu 2.6. un 2.8.punktos noteiktās saistības, AIZDEVĒJS ir tiesīgs izmantot tam ar Ķīlas līgumu piešķirtās ķīlas tiesības un/vai piemērot papildus līgumsodu LVL 100,- (viens simts lati) par katru pārkāpumu”.

Ekonomikas ministrija norāda, ka Līguma 1 6.5.apakšpunktā noteiktais līgumsods ir maksājams šādos gadījumos:

1) AS „GE Money” paziņo par Līguma 1 laušanu vienpusējā kārtībā saskaņā ar Līguma 1 6.4.apakšpunkta noteikumiem un aizņēmējs brīdinājumā noteiktajā termiņā neapmaksā pieprasīto summu;

2) aizņēmējs neizpilda Līguma 1 2.6.apakšpunkta noteikumus, proti, neievēro automašīnas lietošanas kārtību atbilstoši Līguma 1 un Līguma 2 noteikumiem;

3) aizņēmējs neizpilda Līguma 1 2.8.apakšpunkta noteikumus, proti, vienas dienas laikā nav paziņojis AS „GE Money” par uzvārda, pases vai dzīves vietas maiņu un citiem apstākļiem, kas būtiski ietekmē vai varētu ietekmēt Līguma 1 izpildi.

Tādejādi līgumsods Ls 100,00 apmērā maksājams gan pie līguma laušanas no AS „GE Money” puses, gan par nepaziņošanu AS „GE Money” par savas dzīves vietas vai personas datu maiņu vienas dienas laikā, gan par ieķīlātās automašīnas lietošanas kārtības neievērošanu, piemēram, automašīnas apdrošināšanas nepagarināšanu (Līguma 2 2.6.apakšpunkts) vai automašīnas tehniskās regulēšanas neveikšanu (Līguma 2 2.7.apakšpunkts).

Ņemot vērā, ka līgumsods Ls 100,00 apmērā var tikt pieprasīts par vairākiem pārkāpumiem vienlaicīgi, kā arī to, ka līgumsoda apmērs nav diferencēts un ir noteikts vienāds gan smagākiem, gan maznozīmīgākiem pārkāpumiem, Līguma 1 6.3.apakšpunktā paredzētais līgumsods ir vērtējams kā netaisnīgs līguma noteikums, jo ir pretrunā līgumsoda samērīguma principam un ir uzskatāms par neproporcionāli lielu saskaņā ar PTAL 6.panta trešās daļas 4.punktu.

4.3. Līguma 1 6.5.apakšpunktā noteiktais līgumsods var tikt piemērots gadījumā, ja aizņēmējs kavējis divus ikmēneša maksājumus pēc kārtas, vai veicis tos nepilnā apmērā (Līguma 1 6.4.2.apakšpunkts). Savukārt Līguma 1 6.3.apakšpunktā noteiktais līgumsods ir maksājams no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu. Gadījumā, ja patērētājs divus mēnešu pēc kārtas nemaksā ikmēneša maksājumu un AS „GE Money” lauž līgumu, iepriekš minētie līgumsodi var tikt piemēroti vienlaicīgi. To apstiprina arī AS „GE Money” paskaidrojumā minētais, ka „līgumsods Ls 100,00 apmērā tiek aprēķināts, ja [...] AS „GE Money” ir paziņojusi par aizdevuma līguma pārtraukšanu sakarā ar aizdevuma līguma noteikto saistību neizpildi un aizņēmējs nav AS „GE Money” brīdinājumā noteiktajā kārtībā atmaksājis visu aizdevuma summu, procentus par tā faktisko izmantošanas laiku un līgumsodu, ja tāds ir aprēķināts”. Līdz ar to Līguma 1 6.5.apakšpunkta noteikumi ir netaisnīgi līguma noteikumi saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu un ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, jo nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām.

Ņemot vērā iepriekš minēto secināms, ka Līguma 1 6.5.apakšpunkta noteikumi ir netaisnīgi saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu, 6.panta trešās daļas 4.punktu.

5. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81.panta pirmo daļu, Ekonomikas ministrijai, pieņemot lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu, cita starpā jāievēro Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteikto formu, kādā tiek īstenota padotība pār PTAC. PTAL 25.pants nosaka, ka PTAC ir Ekonomikas ministrijas padotībā, kas tiek īstenota pārraudzības formā. Savukārt Valsts pārvaldes iekārtas likuma 7.panta piektā daļa nosaka, ka „pārraudzība nozīmē augstākas iestādes vai amatpersonas tiesības pārbaudīt zemākas iestādes vai amatpersonas lēmuma tiesiskumu un atcelt prettiesisku lēmumu, kā arī prettiesiskas bezdarbības gadījumā dot rīkojumu pieņemt lēmumu”.

Ņemot vērā iepriekš minēto un ievērojot PTAC padotības formu, Ekonomikas ministrija konstatē, ka Lēmums ir prettiesisks un atceļams.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 67.panta otro daļu, 81.panta pirmo daļu, 81.panta otrās daļas 2.punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 7.pantu, Civillikuma 1716. un 1717.pantu, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3. un 4.punktu, 3.panta 2.punktu, 5.pantu, 6.panta trešās daļas 4.punktu un 6.panta pirmo, ceturto, piekto daļu, 25.panta ceturtās daļas 6.punktu, Ekonomikas ministrija **nolemj**:

- atcelt Patērētāju tiesību aizsardzības centra 2008.gada 19.novembra administratīvo aktu Nr.59-lg;
- dot rīkojumu Patērētāju tiesību aizsardzības centram izskatīt (..) (..)gada (..) iesniegumu par AS „GE Money” (..)gada (..) Aizdevuma līguma Nr.(..) un (..)gada (..) Komerckļūdas līguma Nr.(..) noteikumu atbilstību tiesību aktiem, labot pieļautās procesuālās kļūdas, kā arī ņemt vērā Ekonomikas ministrijas motīvu daļā minēto Līguma 1 6.3. un 6.5.apakšpunkta noteikumu juridisko vērtējumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Valsts sekretārs

A.Matīss

IZRAKSTS PAREIZS